

Mishnah Zevahim chapter 4

משנה זבחים פרק ד

(1) The School of Shammai maintain: With regard to any [blood] which is to be sprinkled on the outer altar, if [the priest] applied [it] with one sprinkling, he has effected atonement [the sacrifice is valid, though *le-khathilah* two sprinklings are required]. But in the case of a sin-offering, two applications [are indispensable]; but

א בית שמאי אומרים, כל הנתנין על מזבח החיצון, שאם נתנן מתנה אחת, כפר. ובחטאת, שתי מתנות. ובית הלל אומרים, אף חטאת שנתנה מתנה אחת, כפר. לפיכך, אם נתן את הראשונה כתקנה ואת השנייה חוץ לזמנה, כפר. נתן את הראשונה חוץ לזמנה ואת השנייה חוץ למקומה, פגול, ותיבין עליו פרת:

the School of Hillel rule: In the case of the sin-offering too, if [the priest] applied it with a single application, he has effected atonement. Therefore, if he made the first application in the proper manner, and the second [with the intention of eating the flesh] after the proper time, he has atoned [and may proceed to offer the sacrifice on the altar, since the first application alone sufficed. According to the School of Shammai, this is the law for all sacrifices except a sin-offering, and according to the School of Hillel that too is included]. And if he performed the first application [with the intention of eating the flesh] after its proper time and the second outside its proper place, it is *pigul*, and involves *karet* [the second intention does not neutralize the first].

רבנו עובדיה מברטנורא

א בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. יש מהן שטעונין ארבע מתנות, ויש מהן שטעונים שתיים שהם ארבע, ויש שטעונים מתנה אחת. כדתנן באיך פרקין. והשתא קאמר דכולן שלא נתן אלא מתנה אחת בדיעבד כפר, דכתיב (דברים יג) ודם זבחיך ישפך, שפיכה אחת משמע, מדלא כתיב סביב דמשמע שתי מתנות שהן ארבע: ובחטאת שתי מתנות. שלש פרשיות נאמרו בחטאות החיצונות בויקרא, אחת בשעיר נשיא, ושתיים בחטאות יחיד אחת בכבשה ואחת בשעירה. בשתיים כתיב על קרנת חסר, והאחת מלא. ובית שמאי יש להן יש אם למקרא, הרי כאן שש, ואין במזבח אלא ארבע, והשתיים יתרות לא נאמרו אלא ששנאן הכתוב לעכב. ובית הלל סברי אהני מקרא דמשמע שש, ואהני מסורת דמשמע ארבע, הלכך טפי חדא אמסורת ובצר חדא ממקרא והווי להו חמש, ארבע למצוה וחד לעכב, ואם נתן מתנה אחת כפר: לפיכך. חטאת וכל הזבחים לבית הלל, ולבית שמאי שאר הזבחים חוץ מחטאת, נתן את הראשונה כתקנה ואת השנייה במחשבת אכילת בשר חוץ לזמנה: כפר. וכשר הקרבן ליקרב על ידי מתנה ראשונה. דאין השנייה מתרת הבשר, שהרי הותר על ידי מתנה ראשונה, הלכך אינה מפגלת: נתן את הראשונה חוץ לזמנה כו' פגול וחייבין עליו כרת. שאין מחשבת חוץ למקומה דשניה מוציאתו מידי פגול, שהרי הוקבע בראשונה שקרבו כל מתיריו:

(2) With regard to any [blood] which is sprinkled on the inner altar, if [the priest] omitted one of the applications, he has not atoned; therefore, if he applied all in the proper manner but one in an improper manner [i.e., with a wrongful intention], it [the sacrifice] is invalid, but does not involve *karet*

[since one application is insufficient to make the sacrifice fit; so too, such a sacrifice cannot be made *pigul* through a service which is by itself, incomplete to make the sacrifice valid].

(3) These are the things for which one is not liable on account of *pigul* [if eaten]: the fistful, the frankincense, the incense, the priest's meal-offering, the anointed priest meal-offering, [e.g., if the priest took off the fistful with the intention of eating the remainder tomorrow, he thereby renders the whole sacrifice *pigul*; nevertheless, he incurs no liability for eating the fistful itself. Since *pigul* applies only to that which (has a *matir* i.e.,) is permitted or made fit through something else (e.g., the rest of the meal-offering is ordinarily permitted for consumption through the taking of the fistful), whereas the fistful is not permitted through anything else. The same applies to incense, the frankincense, and the others enumerated in the Mishnah. Meal-offerings brought (as a result of a vow) by ordinary priests and the mandatory twice-daily offerings of the anointed priest (see Leviticus 13) were wholly burnt on the altar without the rite of taking the fistful; thus they were not permitted by anything else.], the blood, and the drink-offerings that are brought separately [which became *pigul*, if eaten does not

רבנו עובדיה מברטנורא

ב אם חסר אחת מכל המתנות לא כפר. דבר העלם דבר כתיב (ויקרא ד) ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו, ומקרא שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו בו אלא לכפול באזהרת הזאות שבו הוא דאתא, והכי משמע, ועשה לו כאשר כתבתי לך עשיותיו, ושנה עליהם לעכב שאם חסר אחת מכל המתנות לא כפר: **לפיכך אם נתן כולן כתקנן.** הואיל וכולן מתירות, אין זו מתרת בלא זו ואין זו מפגלת בלא זו: **ואחת שלא כתקנה.** במחשבת חוץ לזמנו: **פסול.** שלא הותר בראשונות: **ואין בו כרת.** שאין מפגלים בחצי מתיר: **ג אלו דברים שאין חייבים עליהם.** כרת באכילתן משום פגול: **הקומץ.** אם קמץ על מנת לאכול שירים למחר, ונתפגלה המנחה שאינה נאכלת אלא ליום ולילה, אין האוכל את הקומץ בכרת, שאין פגול חל אלא על דבר שיש לו מתירין אחרים. דפגול משלמים ילפינן ליה, דכתיב (ויקרא ז) ואם האוכל יאכל מבשר זבח שלמיו וגו', מה שלמים מיוחדים שיש להן מתירין בין לאדם בין למזבח, שהם מתיר להקטיר האימורין למזבח.

involve *karet*]; this is the opinion of Rabbi Meir. The Sages say: Also these [the blood, and the drink-offerings] that are brought with an animal [sacrifice; if the sacrifice is made *pigul* and one eats these things enumerated here, he is not liable to *pigul*. Drink-offerings could be brought separately if vowed, or as an accompaniment to animal sacrifices. Rabbi Meir rules that whether they are brought entirely by themselves (nothing else having been vowed), or they are brought actually as an addition to an animal sacrifice, but on the following day, they do not involve liability for *pigul*, because in that case they are not permitted through something else (the sacrificing of the animal), but through themselves. If, however, they are brought at the same time as the animal, they are permitted through the sacrificing of the same, and therefore involve *karet*. The Sages, however, maintain that even then we do not regard them as permitted through the animal sacrifice, since they could have been presented separately the next day]. A leper's *log* [a liquid measure] of oil [Leviticus 14:10, 15-18. The residue of this which was consumed]: Rabbi Shimon says: One does not become liable on account of *pigul* [if the priest rendered the guilt-offering which it accompanied *pigul*, one is not liable to *karet* for consuming the oil. Though the efficacy of the oil rite is dependent on the prior application of the blood of the guilt-offering on the leper, nor may it be consumed unless the blood of the offering was duly sprinkled; nevertheless, since the oil can be brought up until ten days after the offering, it is not regarded as permitted for consumption through it, and therefore does not involve *karet* on account of *pigul* if eaten, even

רבנו עובדיה מברטנורא

והאימורין מתירין הבשר לאדם, וחיבין עליהם משום פגול, אף כל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליו משום פיגול לאפוקי כל הנך דחשיב במתניתין, שאין להם מתירין אלא הן עצמן מתירין לאחרים, שהאוכל מהן אינו חייב משום פגול: **והלבונה**. אין אחר מתירה אלא היא מתרת את המנחה, כמו הקומץ: **ומנחת כהנים**. כולה כליל ואינה נקמצת. הלכך אין אחר מתירה: **ומנחת כהן משיח**. דהיינו חביתי כהן גדול שהיא קריבה בכל יום מחציתה בבוקר ומחציתה בערב: **ומנחת נסכים**. לא גרסינן. דהא מפליג פליגי בה, ויש חילוק בין באה עם הזבח לבאה בפני עצמה: **והרם**. הוא המתיר: **והנסכים הבאים בפני עצמן**. כגון שהתנדב מנחת נסכים בלא זבח, כדאמרינן במנחות מתנדב אדם מנחת נסכים בפני עצמה. אי נמי, הביאה בשביל הזבח אלא שהביא שבחו היום ונסכיו למחר, דאמר מר ומנחתם ונסכיהם אפילו למחר. אבל אם הביאן עם זבחו ופגל בזבח, נתפגלו הנסכים: **והכמים אומרים אף הבאים עם הבהמה**. דכיון דיכול להקריב נסכים למחר, נמצא שאין הזבח מתירן ליקרב, אלא הן מתירין את עצמן. והלכה כחכמים: **לוג שמן של מצורע**. שיריו

when the oil is brought on the same day]; while Rabbi Meir rules: It involves liability on account of *pigul*, because the blood of the guilt-offering makes it permitted [if it is brought on the same day, to which case Rabbi Meir refers]. And whatever has anything that makes it permitted, whether for a man or for the altar, involves liability on account of *pigul* [if eaten].

(4) [The sprinkling of] the blood of the burnt-offering [is a *matir* and] permits its flesh for [burning on] the altar, and its skin to the priests. The blood of the burnt-offering of a bird permits its flesh to the altar. The blood of the sin-offering of a bird permits its flesh to the priest. The blood of the bullocks that are burnt and the goats that are burnt permits their *emurim* [sacrificial fats] to be offered [on the altar]. Rabbi Shimon says: Whatever does not [have its blood sprinkled] on the outer altar, as [does] the *shelamim* peace offering [which is the source of the law of *pigul*; the laws of *pigul* by all other sacrifices are learnt from *shelamim*], does not involve liability on account of *pigul* [if eaten].

רבנו עובדיה מברטנורא

נאכלין: אין חייבין עליו משום פגול. אם פגל באשם, לא נפגל הלוג. ואע"פ שהלוג תלוי באשם, דכתיב (שם יד) על דם האשם, דאם לא נתן מדם האשם תחלה אין נתינת השמן כלום, אפילו הכי כיון דאדם מביא אשמו עכשיו ולוגו עד עשרה ימים, נמצא שאין האשם מתירו. וכיון דאין לו מתירים, אין חייבין עליו משום פגול: ור' מאיר אומר. לוג הבא עם האשם בו ביום, חייבין עליו משום פגול אם פגל באשם. ואין הלכה כר' מאיר: בין לאדם בין למזבח. או לזה או לזה: ד העולה רמה מתיר את בשרה למזבח. דכתיב (שם א) וזרקו את הדם, והדר וערכו: ועורה לכהנים. דכתיב (שם ז) עור העולה אשר הקריב, אין לו אלא לאחר זריקה: חטאת העוף. שהיא נאכלת לכהנים נפקא לן מדכתיב לכל חטאתם, לרבות חטאת העוף. דלא תימא נבילה היא: פרים הנשרפים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, ופר יום הכפורים: ושעירים הנשרפים. שעיר של יום הכפורים, ושעירי עבודה זרה. שכל אלו דמן טעון הויה לפנים ואימוריהן קרבין על מזבח העולה ושאר הבשר נשרף בבית הדשן. והואיל ודמן מתיר את אימוריהן ליקרב, אם פגל בהן ואכל את אימוריהן חייב עליהן משום פגול: כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים. דפגול, בשלמים הוא דכתיב, מה שלמים מיוחדים שמתן דמן על מזבח החיצון, אף כל שדמן נתון על מזבח החיצון. לאפוקי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שדמן טעון הויה דמים בפנים. ואין הלכה כרבי שמעון:

(5) The sacrifices of heathens [their offerings by vow to the Temple] do not involve [the] liability [of *karet*] on account of *pigul*, *notar* [if one left over the flesh of a sacrifice after the proper time for it to be eaten], or defilement [if one ate of the flesh while being in an impure state], and if one slaughters them outside [the Temple bounds], he is not liable; the

ה קדשי נכרים, אין חייבין עליהם משום פגול נותר וטמא. והשוחרטן בחוץ, פטור, דברי רבי מאיר. רבי יוסי מחייב. דברים שאין חייבין עליהם משום פגול, חייבין עליהם משום נותר, משום טמא, חוץ מן הדם. רבי שמעון אומר, בדבר שדרךן להאכל. אבל (כגון) העצים והלבונה והקטרת, אין חייבין עליהם משום טמאה: ו לשם ששה דברים הזבח נזבח, לשם זבח, לשם זבחה, לשם

opinion of Rabbi Meir. But Rabbi Yose declares him liable. The things which do not involve liability on account of *pigul* [enumerated in Mishnah 3, above], involve liability on account of *notar* and defilement except blood [if one consumes blood of a sacrifice which was *pigul* or of *notar* or while being in an impure state there is no additional liability of *karet*]. Rabbi Shimon declares one liable in respect of anything which is normally eaten [if eaten in an impure state]; but wood, the frankincense, and the incense do not involve liability on account of defilement.

(6) The sacrifice is slaughtered with intent for six things: for the sake of the sacrifice [e.g., this sacrifice is a peace-offering], for the sake of the one sacrificing [e.g., this sacrifice is for so and so], for the sake of the [Divine] Name,

רבנו עובדיה מברטנורא

ה קדשי נכרים. שהנכרים נודרים נדרים ונדבות כישראל, דכתיב בפרשת אמור איש איש מבית ישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם, ודרשינן איש מה תלמוד לומר איש איש, לרבות את הנכרים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: אין חייבין משום פגול נותר וטמא. דפגול יליף מנותר בגזירה שוה דעון עון ונותר יליף מטמא בגזירה שוה דחלול חלול (ויקרא כב) וינורו מקדשי בני ישראל, ולא מקדשי נכרים. ואין הלכה כר' מאיר: דברים שאין חייבין עליהם משום פגול. כגון הקומץ והקטורת וכל השנויין במשנתנו: משום טמא. האוכלן בטומאת הגוף חייב כרת: חוץ מן הדם. דמיעטיה קרא דכתיב (שם י) ואני נתתיו לכם, שלכם יהא כשאר חולין, ולא כקדשים. ועוד כתיב (שם) על המזבח לכפר, לכפרה נתתיו ולא למעילה הלכך אין חייבין עליו לא משום טומאה ולא משום נותר ולא משום פגול, אלא משום אוכל דם גרידא: בדבר שדרךן להאכל. שדרך בני אדם לאכלן. ואע"פ שהוא מן הנקטרים כגון קומץ ומנחת כהנים והדומים לה. אבל לבונה ועצים וקטורת אין חייבין עליהן משום טומאה. ורבנן פליגי עליה ומרבו להו לטומאה מקרא דכתיב (שם י) והבשר אשר יגע בכל טמא, והבשר יתירא לרבות עצים ולבונה. והלכה כחכמים דעצים ולבונה נמי יש בהן משום טומאה, ואין לך עצים דמיטמאין אלא עצים של קרבן בלבד. שאם נגעה בהן טומאה אסור

for the sake of fire-offerings [i.e., that this sacrifice will be offered on the altar], for the sake of producing a smell [previously roasted flesh does not produce a smell when burnt], for the sake of pleasing [the Holy One, blessed be He]; and a sin-offering and a guilt-offering for the sake of [the] sin [for which the person brings it]. Rabbi Yose said: Even if one did not have any of these intentions in his heart [while slaughtering], it is valid, because it is a regulation of the Court [that during slaughter the priest should not state his intent, lest he come to state an improper intent], since the intention is determined only by the one performing the service [i.e., the priest, and not the owner of the sacrifice, and thus if the priest intended it for a different purpose, it counts as a sacrifice so offered, even though the owner intended it for its rightful purpose].

הַשֵּׁם, לְשֵׁם אֱשִׁים, לְשֵׁם רִיחַ, לְשֵׁם נִיחוּחַ.
וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם, לְשֵׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי,
אִף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלֹהִים,
כְּשֶׁר, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית דִּין, שְׂאִין הַמּוֹחֶשֶׁבָה
הוֹלֶכֶת אֶלָּא אַחַר הָעוֹבֵד:

רבנו עובדיה מברטנורא

לשרפן על גבי המזבח: **ו לשם זבח**. לאפוקי שינוי קודש, כגון לשם זבח אחר: **לשם זובה**. לאפוקי שינוי בעלים. כדילפינן לעיל בריש פרק קמא ממוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה וכו': **לשם אשים**. לאפוקי אם שחטו על מנת לעשותו חתיכות צלויות בגחלים: **לשם ריח**. לאפוקי אם צלאן תחלה חוץ למערכה, דתו לא מסקי ריחא: **לשם הנחת רוח**. נחת רוח להקב"ה שאמר ונעשה רצונו. וכל הני ילפינן להו מדכתיב אשה ריח ניחוח: **לשם חטא**. לשם חטאו שהוא מביאו עליו: **אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו**. אלא שחטו סתם, כשר: **שהוא תנאי בית דין**. שישחוט סתם ולא לימא לשמן. דלמא אתי למימר שלא לשמן: **שאינ המוחשבה הולכת אלא אחר העובד**. הלכך אי הוה אומר שלא לשמן אף כי אמרו הבעלים לשמן, לאו מידי הוא. דלאו בדידהו תליא מלתא, דכתיב (ויקרא ז) המקריב אותו לא יחשב. והלכה כר' יוסי: